

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politeisni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Évf.

Márkisevei, 1926. szeptember 5.

Broj 36. Szám.

Bojdimó previdni.

V Beográdi z pritégnyom vérsztveni mó'zov, minisztri konferencije obdr'závajo, kak i na káksno formo bi sze mogla resiti vérsztvena kríza, kí natelko vláda v denésnyem vrémeni tak nad polodelci kak nad ráznm obrtnistvom i tr'zcami. Isztina je, ka csi bi nameszto sztrankarsztva i szebicsnoszti politike vszákdenésnye vláde tirala isztinszko, za národ blagoszlovno vérsztveno politiko, bi kríze nebi biló, ergo vu tom dugoványi bi konferencije nepotrédna bila.

Vendar pa je tak dobro esce nikomi né slo, ka bi szi od bógse prísesztnosztí nebi premislavao. Tó csiní vszáki dober vért ali kaksistécs professioniszt, tó more csiniti i vláde. Mogócsse bi sze dalo pomocsti, csi je 'ze kríza pred vrátmi. Vídimo ka sze vszedno brigajo csirávno prekeszno.

Neszmémo pa za vsze malenkoszti szamo vládo kriviti. Krivice iscsimo túdi i okóli szébe. Kotrígá vláde zagvüsno, póleg szvoje dobre plácsse necsütijo té té'zke kríze tak, kak pa mí szamí, kí szmo nyé preci tálnicke. I ovo, vidíte, oni sze dönok tanácsivajo, kak bi jo odsztránili, ali koncsi vtiháli. Ka pa sze mí zadosztno brigamo, da szi naj olehkótimo té té'záve? Né? Briganya szami za szébe sze to nájmenye mámo voló poszlú'ziti. Mí na vrémena sors püsztímo kak da sze nam naj godí.

Za kmeta tú'znom sorsi príde prebítka kríza obrtnika i trgovca. Csi je kmétski sors té'zki ga-szamorazmeté-szledí oni té'z-kócsa. I ka vídimo? Obrtnikom (krésmárom i málim mestrom), trgovcom je dána obrpvics prilika, szi szvoj sztan po szvojoj vóli, za csasza med mejami Jugoslavije. Vezdaj szo razpíszane prve volítvi v kamuro, trgovszko i obrtnisko zbornico (lpar- és kereskedelmi kamara), pótom stere szi szvoj sztan obravnávajo léko, dájo vládi za szvoj sztan predloge i ga prednyóv z respektéranjom obvarjejo, tá vuvszem táli bráni. Ali léko verjemo ka sze bóde nase obrtnistvo i trgovszto poszlú'zilo té dáne nyemi prilike v tisztój meri i v táksoj formi i miszli, kak bi tó potreédno biló za naprédpomócs

szvojege sztána? Kak vídimo tó z-dogodkov zádnyi dnévov, — né. Nasi obrtniki i tr'zci nezasztótíjo potreédno szvojege sztánú, vtopíjo ga v politike sztrankarszko válovje, gdé sze tak vlomí tídi i zvezda lepse prísesztnosztí.

Pri toj dánoj vam priliki záto bojдите vszi pazlivo previdni. Noszite predocsmí vszeli iména tisztí trgovcov i obrtnikov kandidátov za zbornico (kamuro), kí szo dolocseni zató ka naj té

sztan zagovárjajo pravicsno i k prilikam potreédno, kí szo dolocseni od obrtni in trgovszki organizácij, kí szo sze za tó priliko szporazumele i vjedínile, i kí szo szi zvézale za cíl: *zagovárjanye sztánú i depolitizácijo v zbornici*. Právimo záto ponovno bojдите previdni, ne dajte sze zapelati, pomágajte pri dánoj priliki szamí szebé, da vam bóde nepotrédno kriviti za té'záve drúge, csi szi szamí pomágate léko.

Kmétski decski i sztarisi v PrékMurji!

Dober pop sze do szmrti vcsí, — právi prilicsni góvor. Kelko vecs je pa vrédno vcsenyé kmétskomi sztáni i kak sze pasejo té recsi na kmétski sztan, tó nájbole zná dnésnyi kmet, kí sze more z telkimi raznimi té'z-kócsami i neprílikami bojúvati.

Voditelje vojszke szo tisztí mó'zjé, kí — navádno — nájvecs teoriticsnoga i prakticsnoga znánya májo. Vezdaj 'ze né vojszka, nego kmétski sztan núca voditele pri intenzivnom obdelávanyi zemlé, kí csi bi trikrát telko rodíla, bi túdi premalo biló za odnásanye tisztí bremen, z sterimí je kmétski sztan obklajeni. Záto opomínamo vsze sztarise kmepolodelce v PrékMurji, kí májo od 16 do 19 lét sztare sziní, naj ponúcajo gori tiszto dáno priliko, stera je od obfászti ponúdjena i z sterim szi za prísesztno odnásanye té'z-koga, vérsztvenoga sztáísa, zdrzne, prakticsne vérté léko zgojímo, kí z ednoga leta dela zgúbicskom pri dómi za célo 'zivilénye vremen zadobíjo nepreracsunlívi dobicsek.

Góvor je odtoga, ka sze nájmenye stiri kmétski decskov gorivzeme ksenki v ednolétno kmetsko sólo. Csi sze jí z-PrékMurja vecs príglászi je túdi gori vzemejo Vu toj sóli má edno leto vpogléd v moderno i prak-

ticsno vértúvanye, stero szi potisztomtoga hasznúje pri szvojem vérsztvi domá na szvoj i szvoji haszek. Poleg toga pa má té dobícsek, ka csi je szpuno tó sólo té pri szoldacsiji szamo edno leto szlú'zi, negledócs na famílij-szke prilike, póleg steri bi mogócsse dúze mogao szlú'ziti.

Sztarisi nekrátte tó priliko od szvoje decé i je príglászte pri szrezkom poglavársztvi, ali dr'z ekonomí, ali pri kmétskom drústvi, ali pri nasem rediteli líszta. Sztanúvanye, vcsenyé, solszke potreépscine, hráno, kúrjávó, poszvét i edno delavszko blúzo k senki dobíjo vucsenci. Edno léko brez ednoga decska táoprávíjo szvoje domácsse delo, kelko pa haszka i znánya za prísesztnoszt zadobí edem mládi decsko, tó doli szpíszati je nemogócsse. Kelko sztarisov nekmétski bi rado dalo vcsiti szvoje dete csi bi melo tákso priliko, kí níkaj nekosta, csi sze pa kmeti dá ponúcajte jo. Szlú'zbena récs je v vasi obcsinaj prevecs potreédna tó tam túdi zadobí i z-té prídejo vó prísesztni ríftarje i tájniki obcsin.

Oktobra sze zacsné sóla, té 'ze poszézjamo zvéksega. Zglászíte sze do 15. szeptembra kak nájvecs.

Orosz hajóraj futott be a cherbourgi kikötőbe.

Cherbourgba vasárnap tizenegy hajóból álló orosz hajóraj futott be. A különböző típusú hajók a szovjet sárlóval és kalapáccsal díszített zászlóját viselték és a kikötőben horgonyt akartak vetni.

A kikötőhatóságok előbb nehézségeket támasztottak az orosz hajók kikötése elé, később azonban bebocsájtották az orosz hajórajt a kikötőbe, azzal a feltétellel, hogy a hajóknak elkülönített helyen kell horgonyt vetniök.

Je vsze mogócsse?!

Bitka je med Szlovenci i med Hrvati za PrékMurje. Hrvati bi nász radi meli, Szlovenci nász pa nebi radi zgúbili. Hvála bógi ka szo v Jugosz-lávíjij dönok ednók túdi zvedli za PrékMurje i tó kak za politicsno ednoto, né kak doszémao szamo kak za dávcso ednoto.

Csúdnó je pa tó, ka szmo mi tú v M. Szobotskom okrají odtoga gibanya nika né znali fakticsnoga, zvedli szmo szamo tó vezdaj, v nedelo, gda szo dr. Korošec—Klekl-ovcov pod tém titulusom obdr'záni politicsni gyúléslüdje tak z lépim medfúcskanyom »poszlúsalí.« Na csi toga gyúlésa nebi biló, bi níti znali né ka sze ednók za PrékMurce vlecséjo. — Szamo »goricsanci« zalívajo tó priliko. Právíjo ka csi bi oni tó znali, bi túdi prisli z borovimi kolki votum dávat — Kleklí. Nájrászi bi pa bíl — právíjo — csi bi mednyé prisao kaksí gyúléss obdr'závat, ka bi sze té szpoznati dáli 'znyi-mi, pa túdi tam bi radi csúli té lüdje kama naj pripádnejo.

Dnesz meni, jútri tebi. — Príblízno dvé leti jeszte tomi, 'ze med mejami nase denésnye dr'záve, gda szmo esce né pozábili — natelko kak 'ze dnesz — sztári imén obcsin, szmo pri ednoj szamój priliki nameszto »Sztrúkovci« napíszali v nasem líszti »Sürüháza«. Tó sze je zgódilo brez vszákoga zahrbtnoga mislénya. I dönok tisztíkrát szo nász »Novine« preci napádale, ár — praj — mí sztári madjarszki dúh ponávlamó sztem. Na i glejte zádnyí »Népujság«, kí je z »Novinami« v bratovcsiní, razlíka mednyimi je szamo telko, ka je té szlovenszke on prví pá pa je vogrszke nájódnoszti, kak píse v ószmom leti po zaszedbi vu iména?! »Túskeszer« nameszto »Trnje«, »Zsízsekszer« nameszto »Ziski«, csirávno znati moremo, ka szo té obcsin iména keszné, tik pred bojnov, bílé magyarizérana, kak obcsine M. Szobotskoga okraja i tak bote znána szlovenszka iména tisztim kak tem. Známó pa túdi, ka sze déte v oszmi létaj vecs more navcsiti kak v petí'zátó bi mogli znati túdi i té goszpódje, kí szo nígdá nász napádali. Csi vam pamet i szpomin vrémena tecsáj reguléra, té szi jezik med zobé sztszsníte. Vendar vasz pa za té imén, kí szo nedú'zne nebómo napádali, szamo sze szpominamo na pretekloszt.

V zádnyém vrémeni szo logóvje i trávniki okólice M. Sobota vadicsa i sztelicsa vojákov. Szmo radovédni ali vojastvo mrzí na divjácsino v logaj, ali pa na lóvce — árendáse jovics...

Spanyolországban kitört a forradalom.

A „Chicago Tribune“ gibraltári jelentése szerint Spanyolországgal megszakadt a telefon és távirati összeköttetés. Madridban a tűzértisztek zavargása következtében véres harcok törtek ki. A felkelés átharapózott az egész országra és a kormány csapatai harcban állnak a felkelőkkel. A Chicago Tribune hírével ugyan nem erősítik meg hivatalosan, azonban ugyanez a lap egy erősen cenzurázott táviratban azt jelenti, hogy három spanyol cirkáló Tangerből elindult a spanyol vizekre. Franciaország és Spanyolország között úgy a telefon, mint a táviró-összeköttetés megszakadt. Kerülő újon Madridból olyan hírek érkeztek, hogy az elégedetlen tisztikar fellázadt a kormány ellen és az egész országban mindenütt forradalmi harcok vannak és napról-napra újabb csapatok csatlakoznak a forradalmárokhöz.

Párgovorênye.

Stevan: Na Miska, ka szi zdaj zvedo? Szmo horvátje ali szloveni?

Miska: Zdaj ti ja nebi znao povedati kak bi bôgse bilô, ali ka szmo.

Stevan: Ka szi pa té iszkaó na tom szpráviscsi Kleklnovom csi nikaj nevez?

Miska: Ravnocs je tó vrblec ka doszta znam, tóda doszta csútim.

Stevan: Szi léko bit búo túdi-i-i?

Miska: A nyaj ne pitaj me!

Stevan: Kak je pa te bilô?

Miska: Znás cslovek je ne znao ka bi krícsao. Ovi szo krícsali abcug Korošec, doli Klekl, pa znás jesz szam túdi tak krícsao pa té szam dóbo pryí box tak dabi v New Yorki med buŕce prisao. Té szam szi pa miszlo ka nê szam dobro gúcsao, morem obrnôti kôpenyeg.

Stevan: Kak szi pa te krícsao?

Miska: Té szam pá próti horvátom gúcsao, doli Radics, szam krícsao.

Stefan: Na i tak szi trufo?

Miska: Trufo szam, ár szam 'ze vecs nê mogeo krícsati. Naméne szo sze szünoli, boxali i mlátíli pomeni, léko ji treszeti bilô nameni tak, ka szo zméne potlacsíli escse i tiszto ka szam pred trémi tjédnami pojo.

Stevan: Ka pa té zdaj miszlis, kak je bôgse?

Miska: Bit szi csi szi szlovenec i bit szi csi szi horvát. Vsze eden sent je.

Stevan: Ka szo pa té popovszki követje pravli?

Miska: Ka, gúcsali szo, szamo szam vráblec je razmo. da szo od vszê krajôv krícsali lármali i fúcskali lüdjé. Tak je bilô vsze cêlo dugoványe, tak da bi v cirkuszi bohocke predáváli.

Stevan: Tak je vídis Miska. Szamo ti sze mi pa pacs milis.

Glászi—Hírek.

— P. n naprêplacsnikom i cstitelom naznányamo, ka je nas liszt dva tjedna záto zaosztáo, ár je nas reditel medtem vrémenom celi edemnájset dni kak kotriga evang. 'zinata v Novom-Vrbászi búo zaposzlen. Záto odtiszti, kí liszt reklamérájo i od vszê drúgi za zamudo zagládanye proszimo, kí je nê po nasoj krívdí prislo, nego je dúznost priszílila. — Opravnistvo.

— **Kmétska sôla v Rakicsani**, steroj je telko naszprôtnikov bilô, je vendar zagotvlena. K sôli bôde pét-szto plúgov zemlé szlísilo i bode speciálna sôla za poljedelszto i 'zivnogenojenyé z ednolétním obvézním vcsenyom. Tá sôla sze tó leto escse nebôde zacséla z vcsenyom, ár organizéranye té sôle szamó vzeme edno leto dni vrémena. Za drúgo leto pa nevtajivo májo nasa kmétska deca edno lépo príliko sze szpoznati z vszemi modernimi prílikami intenzivnoga vértúvanya.

— **Ev. 'zinat v Novom-Vrbászi**, kí sze je zacsnó 17-ga aug. i je trpo do zaklúcsenoga aug. 26-ga, je kak drúgo zaszédanye koncanso. Na dnévnóm rédi szo bili vsze od prvoga zaszédanya zaosztáni zákonszki osznóvéki. 17-ga aug. je na dnévnóm rédi búo odebéranya cêrkevnoqa predsjednika 'zinata, nameszto pokojnoga G. A. Wagnera. Odebráni je dr. Popp Fülöp Zagrabecski ev. színyor, za I. podpredszednika Morgenthaler Franc i za II. podpredszednika Luthar Adám. Prekmurja evangélicsáne szo na 'zinati szledécsi zaszôpali: Darvas Aladár, Godina István, Heiner Géza, Kovács Károly Zoltán, Luthar Adám i Siftár Károly ev. duhovniki i Fliszár János vp. vucsitel, M. Szobota Kúhár József Tesanovci, Kuhár István Markisevci, Siftár Géza nar. poszlanec i

Vezér Géza Martjanci. Pod razprávlanye je prisao osznóvék crk. usztáve (alkotmány), zákonszkoqa híztva i pravdenoga posztopanya zákon. Statuti pokojninszkoqa instituta, i vpo-kojitveni predpíszí, statuti za cêrkevni oszlúzbencov dúznostszpunyávanye i nyí pravice, statuti i statuti za visesnye cêrkevne funkcionáre, za vizitéranye gmajn itd. Vsze drúgo príde na réd pri trétjem zaszédanyi 'zinati kí sze bôde meszêca oktobra obdr'záo. Zádnyi dén 'zinata szpraviscse je obiszkaó nacselnik miniszterszta za vere g. dr. Janjích z referentom, kí je z najbôgšim vftszom odísao zszpráviscsa i obecsao vszo podpéranye pri nádálnyem deli ev. cêrkvi.

— **Na adress SLD.** Polszkoj divjácsini cêna doli ide, csírávno je rajemnik loviscsa dúzén plácsati v pogodbi zavézani zneszek i kak lóvec plácsati dávke i nepopúsztseno cslanarino za Szlovenszko Lovszko Drústvo. Pítamo záto c. voditelszto SLD. podrúznice v M. Soboti, na etom meszti, ár pri obcsnom zbori bôde 'ze prekeszno, kakse sztopáje miszli zavzétí v vugodnoszt lóvszta, i gojítvi poljszke divjácsine, gda rávno v zacsétki lovine vojástvo z nepresztáním sztrélányom pregánya divjácsino i sztem grája razplódtév obedním pa skodúje lóvcám árendásam. Obedním pa bi radi znali, csi sze loviscsa za vadiscse i sztréliscse okupéra, sto je dúzén plácsati árendo, csi je divjácsina tak razgnána. Csi mo znali ka za plácsano cslanarino zagôvor dobímo, po tisztom mo oszvedocseni zakaj jo plaesújemo. — Z lovszskim pozdrávom Kúhár Stevan Márkisavci.

— **Zahvála** za preplacsílo vszem kí szo darúvali na ogengaszílszki veszelici dne 22. águszta v Predanov-

cih. Poszebna zahvala gg. Vogleri i Toplaki. — Odbor.

— **Komandi meszta v M. Soboti** Mí nõcsnoj sztrélbi nevajeni vecsáni, po dela trúdavnoszii na pocsinék 'zelní proszti pávri proszimo c. komando, naj vszákíkrát gda sze vojáske nõcsne vaje obdr'zati scséjo, tiszto obcsino i okôlico obvészti, nê ka vu presztrásenyê od sztrélbe v szpôdnjoj oblêki scséjo lüdjé szkôzi okna szkákati — po nocsi. — Prizadeti.

— **Czifrak Ivan** je otvoril zopet svojo odvetníško pisarno.

— **Vsem občinskim uradom!** Gospod miníster Poljeprivrede i Voda je odredio, da se v vsakom srezí marib. oblasti izbere štíri drz. gojence za kmet. šole v Mariboru, v Sv. Júriji ob juž. železnici i v Rakičani. Pozivam občinski urad, da taki pozove ožne in odlične kmetske mladeničemz na natečaj in predloží njih príjavo s potrebnimi dokumenti najszledkar do 10. septembra t. l. sem. Srezka komisija, sestojêca iz srezkega poglavarju, srez. zdravnika in srez. ekonomá izbere najmenj štíri gojence, ki povsem odgovarjajo doli sledečím pogojem. Vsi kandidati morejo izpolniti sledeče pogoje: a) da neso mlájši od 16 in ne staréjši od 19 let, ka dokažejo s krstním listom; b) da so zvršili najmenje 4 razrede osnovne šole, ka dokažejo s šolskim spríčevalom; c) da so zdravi, telovno dobro razviti i sposobni za poljska dela, ka dokažejo z zdravniškim spríčevalom; i d) da so kmečki sinovi, da imajo oziroma da bodo imeli svojo zemljo, kde bodo sledkar po v kmet. šoli pridobljenih naukih in izkustvih gospodarili; to dokazúje posebno potrdilo od občine. Pouk na špeciální kmet. šoli traja eno leto. V tem času dobijo gojenci brezpláčno pouk, stanovanje, hrano, í delavsko bluzo, zdravila, kurjavo, razsvetljava in vse šolske potrebščine. Srezki poglavar: LIPOVŠEK, s. r.

— **T. előfizetőkink és olvasóink b. tudomására adjuk,** hogy lapunk legutóbbi két száma azért nem jelent meg, mert ezen időközben szerkesztőnk tizenegy napot ev. zsinati kiküldetésben Novi-Verbászon töltött. Szives elnézést kérünk. — Kiadóhivatal.

— **Földmivesiskola** egy éves időszakára Prekmurjéból négy 16—19 éves gazda fia ingyenes helyre felvétetik.

Az első kaland.

(Svéd elbeszélés.)

Irta: L. O.

A luccai San Martino dóm mellett elvonuló uton, melyet lilaszínű glyciniák nőttek be, pár magas énekhangnak a trillái és koloraturái áradtak szét a délutáni sárga levegőbe. A nagy szerelmi kettős volt Francesco di Giorgio székeskáptalani kanonok operájának, a „Klytámnestra halálának“ az utolsó felvonásából. A szerzőnél próbálgatták, ki maga ült a zongoránál s a flóritúrás kíséretet kezelte.

A vén kolostor alacsony mezzaninjának minden ablaka nyitva volt a fullasztó hőség miatt. A kanonok talár nélkül, fehér csipkés ingben játszott, melyből élesen kiváltak elefántcsont-sárga arcza, szuró szemei és halvány vörös ajkai. Hosszu sovány kezei idegesen siklottak végig a billentyűkön, míg papucsba bujtatott lábai (a papucsra nyíllal átszúrt szív volt himezve selyemből) meggyőződéssel dolgoztak a pedálon. Nem csekélyebb esemény történt, mint

hogy főpróbát tartottak Klytámnestra és Thyestes kiszemelt ábrázolói, a híres-nevezetes Flaminia, a nápolyi San Carlótól, s a nem kevésbé híres Gaetano Benincasa, a páрмаi udvari operától, míg a szomszédos kabinetben hármás ítélő-bizottság gyűlt egybe. Állt pedig ez a kanonok unokatestvéréből, Alessandróból ki több évi dolce farniente-ből alapos zeneismerővé vedlett át, továbbá Pomponaccióból, a rettegett benediktinusból, ki „A galáns Argus“ hetiszemlében a kritikusi ostort szokta suhogtatni, s akit maga Piccini is megtisztelt a barátságával, végre Lucca saját külön zenezenijéből, a San Giusto ösztövéris kántorából. Ez utóbbinak az egész város babonás, agyonnyomó lelkesedéssel adózott, talán azért, mert maga volt a megtettesült igénytelenség s az volt az összes becsvágya, hogy föltűnés nélkül élhessen annak a vén orgonának az árnyékában, mely Lucca legkoldusabb s legszerényebb templomában állt.

A kanonok beleöntötte egész lelkét a játékba. Accelerandoja féktelen volt, mint a dionysosi orgiától elszédült thyross-vivő, ritartandója pedig

bágyadt, mint Vénusznek a rózságyon szundikáló papja. Ugy pazarolta a triolákat és futamokat, akárcsak a tékozló fiú a gyöngyörokat a szeretője nyakára s akkordjaival művészi filigráná kötötte a flóritúrákat. A szülővárosában azelőtt csak mint egyházi zeneszerző volt ismeretes, főképp a Jézus sebeiről írt oratoriuma révén, de most azt remélte, hogy evvel az operájával híres lesz, az egész orbis bictuson. Ugyanis legelőször a falckensteini gróf és a hágai gróf (József császár és III. Gusztáv svéd király) jelenlétében fogják előadni, kiket e hónapban várnak a luccai öbölbe.

Flaminia, akinek nem volt közből a szive, s akinek lángoló lelkületét a békés Lucca nem elégítette ki, osztózott a lelkesedésében. Csapkefátyola lecsuszott vakító vállairól, melyek még fehérebbnek látszottak a zöldselyem ruhában s végigömlött a polonaise-en melynek nagy selyem dudorait műrozsákból készült csokrok tartották össze. Flaminának különben személyes okai is voltak lelkesedni az új mű mellett, mert csufosan vált el a San Carlótól. Kinos egy történet ez. Egy este, mikor főnségesen akarta

megjátszani Semiramist, egy spanyol grandnak a piknikjén annyira beszédett a jóféle cyprusiból, hogy kifütyülték, mikor pedig a direktor ezért kérdőre vonta, egyszerűen arcon rugta. Oly benső és szoros barátságban álltak egymáshoz, hogy lehetetlen volt a kibékülés. Flaminia aztán összecsavargta Olaszországot egy kis szerződés után, míg végre sikerült megkaparítania a Klytámnestra szerepét az által, hogy lángra gyújtotta a kanonok becsületes öreg szívet. Arról álmodozott, hogy föllép az utazó fölségek előtt, azután valamelyik külföldi fővárosban egy királyi udvari énekesnő sokoldalú kötelességeit látja el, sőt hogy oly fogatban jár, melyet fullajtárok és fáklyavivők kísérnek. A San Carlo nem egy primadonnájával megtörtéat már ilyesmi.

(Folytatása következik.)

Az oktatás mely ingyenes teljes ellátással okt. 1-én kezdődik s jelentkezni szept. 15-ig lehet a járási főnökségnél, gazdasági egyesületnél vagy szerkesztőségünkben is, hol a kellő felvilágosítást is megadják.

— **Prekmurjei ev. egyházmegye** évi rendes közgyűlése f. hó 8-án Hodoson lesz megtartva.

— **Villámcsapás.** Augusztus 6-án estefelé a villám lecsapott Csólig Mihály brezovici lakos házába s azt felgyújtotta. A ház lakórése megmaradt, de a melléképületek a behordott takarmánnyal s többféle gazdasági eszközökkel együtt elégett. A házban lakóknak a nagy ijedségen kívül szerencsére bajuk nem történt.

— **Tizennyolc évig sötét oduban elzárva tartott egy litván paraszt egy elmebeteg fiatalembert.** Ilius faluban egy Lukuzilisz nevű litván paraszt eladta birtokát és kikötötte, hogy az új tulajdonos köteles az eladó gyengeelméjű öccséről gondoskodni. Az új birtokosa szerencsétlen fiatalembert egy roham után sötét oduba zárta el és ott tartotta tizennyolc évig. A szükséges élelmiszerekkel ellátta, de különben egyáltalán nem viselte gondját. A szomszédok tudtak erről az esetről, de nem tettek jelentést. A rendőrség csak most szerzett tudomást a szerencsétlen ember szenvedéseiről, akit kiszabadítottak börtönéből.

— **Aki egy szigetet adott el a francia államadósság javára.** Meunier híres francia csokoládégyáros Antocosti szigetét, amely az ő tulajdona volt, eladta 12 millió dollár vételárért egy amerikai papirtörzstnek. Meunier ezt a horribilis összeget, ami megfelel egy fél milliárdnyi papirfranknak, felajánlotta a francia államkölcsön törlesztésére. A sziget St. Lawrence öblében fekszik a kanadai Quebec közelében és az amerikai alkoholtsempészek székhelye.

— **A legújabb deviza szabályok.** A pénzügyminiszter az eddigi érvényben volt devizasabályokat módosította. Ezekből közülök a következőket: Pénzeslevélben továbbra is csak 1000 dinár bankjegy küldhető. Nagyobb összegek elküldése, épügy dinárbankjegyeknek külföldre való eladása meg van tiltva. Utazásoknál jugoszláv állampolgárok 2000 dinár készpénzt vihetnek magukkal minden ellenértéken kívül. Magyarországra való utazásnál 10 ezer dinárnak megfelelő ellenérték is vihető.

— **Fogyasztási adó március hónapban.** A közvetlen adók vezérigazgatóságának kimutatása szerint március hónapban: cukor,- kávé,- rizs,- sör,- palackos és közönséges bor,- likör,- rum,- cognac,- villanyáram,- alkohol,- pálinka és benzin után összesen 66,964.234 dinár folyt be, vagyis tizenhét millió dinárral több fogyasztási adó lett befizetve, mint a költségvetésben március hónapra előirányozva volt.

— **Rosznak a dohánygyártmányok.** Hónapok óta élvezhetetlenek a szivarok és a cigaretták. A szivarok körül a nagy népszerűségnek örvendő u. n. ötös kuba valamint az Operas az ezeknél olcsóbb fajta gyártmányok nem annyira a dohány rosszágával — bár az anyag minősége is sok kívánni valót hagy hátra — mind inkább az elkészítés tökéletlenségével

tündökölnék. Szerencse ha minden tízedik szivar szelel. Rendszeresen csak büzik, a fél oldala ég s amíg egy kubának végére ér a dohányzást élvezniakaró honpolgár 15—20 szál gyufát kénytelen elhasználni. A cigaretták dohányja penészes és élvezhetetlen. A dohány-jövedék igazgatósága igen rosszul teszi, ha ide a határ mentére ilyen gyalázatos árut küld, mert ezzel csak a radkersburgi tőzsdék forgalmát emeli. Alkalmunk volt három regedei dohányárral beszélni, akik nagyon örvendenek a rossz S. H. S. dohánygyártmányoknak, mert pár hónap óta forgalmuk megtízszesedett.

— **Dr. Czifrak János ügyvéd irodáját újból megnyitotta.**

— **Uj iskola.** Szeptember 1.-vel új iskola nyílik meg Nedelicán két tanerővel a volt jegyzői lakásban, mely e célra megfelelően át lett alakítva. Nedelica eddig iskolailag Turniščehez tartozott s most innen elválván, valószínűleg a két tanerő is Turniščéről lesz áthelyezve.

— **Harang megáldás.** A gomilicai Amerikaiak itthoni kápolnájuknak egy harangot vettek, melyet f. hó 25-én fognak megáldás után elhelyezni. — Így ennek a szép kis kápolnának már most két harangja lesz.

— **Gyászhir.** Rousz Pistika 6 éves korában Turniščen, hosszas betegeskedés után elhunyt. Halálával Rousz József kereskedőt és családját borította mély gyászba. — Temetése f. hó 19-én volt nagy részvétellel Turniščén.

— **Halálos szerencsétlenség.** Hidvégen történt a napokban, hogy egy kislány az árok vizébe fulladt. Draskovics István gomilicai lakos valami gazdasági ügyben Hidvégen járt s vele volt hat éves Mariska lánykája is. Miközben Draskovics dolga után látott, a kislány magára maradt s játszás közben eljutott az árokhoz, mely vízzel volt tele. A kislány bele esett az árokba s nem tudván segíteni magán, a vízbe fulladt. Mire keresés után megtalálták, már halva volt. A hatóság vizsgálatot indított aziránt, hogy ki okozta a szerencsétlenséget, de azután megengedte, hogy a kis halottat haza szállíthassák Gomilicára, — hol is folyó hó 23-án eltemették.

— **Nyugdíjrendezés.** Hirt adtunk már arról, hogy a pénzügyminiszter a koronás alapon nyugdíjazott tanítóknak megígérte, hogy illetményeiket átváltoztatja dináros alapra, hogy egyenlő legyen a többi nyugdíjasokéval. A miniszternek erre a rendezésre 17 millió dinár áll rendelkezésére s mint értesülünk az ide vonatkozó számfejtések már meg is történtek, csak a folyosítás illetve az utalványozás van még hátra. Illetékes forrásból magánaton értesültünk arról, hogy az ügy tényleg olyan stádiumban van, hogy

a nyugdíjasok reményei már egy kis jóakarattal valóra válhatnak, de hogy miért kell nekik még tovább is reménykedniök, azt valóban nem értjük. Az árvízsegély levonásokat ugyyszólván pillanatnyilag intézték el, míg ez a kevesre várta dolog hosszú hónapokig várat magára.

SPORT.

HAZENA.

Službene objave MOLHP.

Izžrebani so bili sledeči termini za prvenstvene tekme: 12. sept. SD Rapid—SK Ptuj v Mariboru, 19. sept. SK Ptuj—SK Maribor v Ptuju, 26. sept. SK Mura—SK Ptuj v Murski-Soboti, 3. okt. SD Rapid—SK Maribor, 10. okt. SK Maribor—SK Mura v Mariboru in 17. okt. SK Mura—SD Rapid v Murski-Soboti.

Hazenánk biztos győzelme a szlovén bajnokcsapat felett.

S. K. Mura—S. K. Ilirija 8:5 (5:3)

A nehezen várt revanch megtörtént és csapatunk a közönséget olyan játékkal lepte meg, amely a legszebb jövőt jósolja neki. A fekete-fehér együttes nemcsak méltó ellenfele volt nagy szerű sporttársának, hanem biztos védelmével, egészséges kiforrott csatárjátékkal tulnyomó részben ura volt a mezőnynek.

Ilirija kezdi a játékot, rögtön lendületesen fog munkába és az első percekben megszerzi a vezetést. Azonban csak rövid ideig tart az offenzíva, mert Mura elmentámadása hullámmozgá teszi a játékot. Mura kiegyenlít, a mezőny állandóan változik, a támadások egyformán látogatják a kapukat. Mura csakhamar vezetéshez jut és a féllidő középső perodusában már mutatkozik is a fölénye, amelyet végig megtart. Mura páratlan küzdőképességét, állandó fölényét és vezetését Ilirija helyenkint durva játékkal igyekszik parírozni. A már ötöd-ször megintett Ilirija beket a biro a második féllidő 16-ik percében 9 perccel a játékidő befejezése előtt 5 percre kiallitja, mire a csapat fegyelmeztlenségét elárulva levonul a pályáról, amivel megmenekül a nagyobb gólaránu vereségtől.

Mura csapatában a csatársor jó játéka, a kapuelőtti gyors elhatározóképesség és a biztos erős éles lövések tetszetek. A halfok játéka kifogástalan volt és úgy helyezkedésben, mint szerelésben és labdaadogatásban felülmúlták vis-á-vi-jüket. A közvetlen védelemben a beck nagy biztonsággal dolgozott és rendre meghusította az ellenfél csatárainak összmunkáját, — a kapus dacára tréning hiányának elsőranguan megállta a helyét. Peterka jól biráskodott.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: sept. 3.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 265—285
» » 'Zito—Rozs	» 175—
» » Ovesz—Zab	» 140—
» » Kukorica	» 195—
» » Proszó—Köies	» 200—
» » Hajdina	» 255—
» » Szenő—Széna	» 50—80
» » Graj—Bab csres.	» 370—
» » zmésan—vegyes bab	» 150—
» » Krumpli	» 60—
» » Len. sz.—Lenmag	» —
» » Det. sz.—Lóherm.	» 2100-2500

BENKO: sept. 3.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv.	Bika	6—	7— 8— 8-25
Telice	Üsző	5—	6— 7— 8—
Krave	Tehén	1-50	3— 5— 6—
Teoci	Borju		7— 8-50
Szvinýé—Seriés			14— 14-50
Mászt I-a—ZsirI-a.			22— 30—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spé—Szalona			— 25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	56-50
100 Kor. Budapest	= »	0.078
1 Schil. Becs	= »	8—
1 Kor. Praga	= »	1-67
1 lira	= »	2-25

Zürichben 100 Din = 9.14 sfrk.

Ne sajnálja az időt

se a fáradságot és győződjön meg személyesen, hogy a legszebb Párisi és Bécsi kalapmodellek és kalapudonságok legjutányosabb árban csak A. KIRÁLY dívatáru kereskedésébe kaphatók. Szalma kalapok backfischok részére 50 120 Din.-ig, szalma kalapok hölgyek részére 75—175 Din.-ig. Szalmakalapok gyermekek részére 40—65 Din.-ig. Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek. Mindennemű kalap alakítások úgy mint formáztatás, átvarás és festés a legpontosabban és a legolcsóbb árban készítetik. Ugyan itt nagy választék női és gyermek harisnyákban, kötények, bluzok pipere cikkek mindennemű kötött áruban. Állandóannagy választék megtekinthető, minden vételkényszer nélkül.

Szilid árak! Pontos kiszolgálás!

A. KIRÁLY

trgovina s klobuki, perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA (lór tér Berger-féle ház.)

Vinszke lagve

sztare i növe, od 66 litrov napré kaktüdi szühi hrasztov lesz za sztolare i pintare po fál ceni od KOSI JOZEF trgovec v Križevci pri Ljutomeri.

Vsáki práznik, nedelo, četvrték in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA Meolic NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvân SHS.,
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cëna anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1- mali oglaszi 0-70 Din.
i dâvek. Pri vecskrat popûszit.

Rökopiszi, ki sze ne szhrânijo i ne vrnëjo sze
poslajo:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Mörszka Krajina
M A R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Këziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendök:
M. Krajina szerkesztöség v. kiadóhivatal
20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
ként: szövegkötés és nyiltér 1-50, rendes
1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték-
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A szuperfoszfát érvényesülésének a feltételei.

Néha előfordul, hogy a műtrágya semmiféle, vagy nem elég nagy hatást mutat. Ebből azután sok gazda rögtön kész levonni a következtetést, hogy lám, minek műtrágyázunk, hiszen úgy sincsen hatása. Pedig ilyenkor csak gondosan körül kellene tekintenie, akkor hamarosan rájönne azokra a hibákra, amelyek nem a műtrágyában, hanem legtöbb esetben a gazdában keresendők. Mert a műtrágyák érvényesülésének mindenekelőtt legfontosabb követelménye: a helyes talajmivelés. Nem lehet úgy megfelelő hatást várni, ha a talajt éppen csak felkaparjuk, azt gondolva, hogy a rossz talajmunkát majd helyrehozza a műtrágya. Mert valaminth a növény is csak jól szellőző, kellően megmunkált elegendő nedvességet tartalmazó talajban fejlődhet ki rendesen, a műtrágyázástól is csak ilyen viszonyok között várhatunk megfelelő hatást. Azután meg minél szárazabb vidéken gazdálkodunk, annál fontosabb a talaj nedvességtartalmának a megőrzése, mert a műtrágyánál a kívánt hatásra csak akkor számíthatunk, ha a növényeknek a nagyobb termés előállítására szükséges vízmennyiséget is biztosítjuk. Ezt pedig csakis okszerű talajmiveléssel érhetjük el, amelynek alapfeltétele az, hogy *aratás után a tarlót azonnal törjük fel*, a tavasziak alá ősszel a mélyszántást adjuk meg, hogy a tél folyamán a csapadék kellően elraktározódjék, kora tavasszal pedig az őszi szántást mielőbb fogasoljuk el, hogy a téli nedvesség a földben maradjon.

Másik fontos követelmény a műtrágya érvényesüléséhez az, hogy a mag jól előkészített vetőágyba jusson. Ha olyan földbe tesszük a növényt, ahol nem érzi jól magát, hogyan haszon ott a műtrágya? A növény nem szereti az összetörmődött, kemény talajt, nagy rögök és hantok között sem nőhet, de az igen finomra el-munkált, porszerű talajt sem kedveli. Vetés előtt a föld tehát kellően tömött, jól elaprózott, egyenletesen átdolgozott legyen, a tarló és a trágya egyformán elosztva feküdjék a talajban, a nedvesség is lehető egyenletes eloszlásu, a föld a gyomoktól tiszta és kellően beérett legyen. Az ilyen vetőágyban a mag is hamarabb csírázik, egyenletesen és jól fog kelni, a növény gyorsan és szépen fejlődik, de a műtrágya is kiválóan fog érvényesülni.

Nagy hantok és gödrök közé vetett mag nem is kelhet jól, viszont a műtrágya ott azért sem fejtheti ki hatását, mert nem bír a talajjal egyenletesen elkeveredni. Aki nem mulasztja el nyáron a tarlótörést, aki megadja földjének a tavasziak alá az őszi mélyszántást és annak kora tavasszal az elfogasolást, az minden bizonnyal megteremti a jó vetőágyat.

További követelménye a szuperfoszfát helyes érvényesülésének a jó vetőmag. Kellően nem tisztított vetőmagot műtrágyás földbe ne vessünk, mert akkor gazt aratunk és a műtrágyával nem a növényt, hanem a gyomot tápláljuk. Rendesen kezelt és ki-

tisztított, jófajtájú vetőmagvat kell használni, sőt ha még jobban biztosítani akarjuk az eredményt, vessünk nemes magot, mert a belőle fejlődő növények a műtrágyát is jobban kihasználják, de nagyobb termést is adnak, mint a régi és leromlott, elfajzott fajták.

Az alkalmazott műtrágya mennyiségétől is függ a hatás mértéke. A szuperfoszfáttal tulságosan takarékoskodni nem helyes dolog, azt ma már tudja minden gazda. Mert igaz ugyan, hogy könnyebb 100 kgr. szuperfoszfát árát kifizetni, mint 150—200 kgr-ét, de csekély mennyiségek nem hozhatják meg a kívánt eredményt. Azért ne takarékoskodjunk okatlanul a foszforsav-műtrágyával; inkább többet adjunk, mint kevesebbet, mert amit a növény az első évben ki nem használ az sohasem vész kárba. A hatás ugyanis nemcsak egy évig tart, azt a következő évben is javára fordítja a növény, tehát pazarlásról szó sem lehet.

(Folyt. köv.)

URADNO NAZNANILO.

Razglas.

Na državni babiški šoli v Ljubjani se začne dne 4. oktobra 1926. učni tečaj za babice.

Tečaj bo trajal približno 10 mesecev. V ta tečaj se sprejmejo ženske ki še niso prekoračile 40 leta starosti in ki so, ako so še neomožene, dovršile 24. leto ter so učnega jezika zmožne v govoru in pisavi. Pouk je brezplačen. Vse prosilke morajo vložiti svojeručno spisano, pravilno kolokovano prošnjo za sprejem v babiško šolo pri pristojnem sreskem poglavarju, odnosno mestnem magistratu, do dne

15. szeptembra 1926.

Prošnji naj prilože krstni in rojstni list, eventualno poročni list ali, če so vdove, smrti list svojega moža, nadalje oblastveno potrjeno pravstveno izpričevalo, potem izpričevalo uradnega zdravnika pristojnega političnega oblastva, da so zdrave in telesno in duševno sposobne za uk, nadalje izpričevalo, da imajo cepljene koze ali da so jim bile koze iznova cepljene, izpričevalo o šolski izobrazbi in, če so ubožne, tudi zakoniti ubožni list. Prednost za ta tečaj imajo prosilke iz mariborske oblasti, izvemšiški mesti Maribor in Celje.

Učenke, ki so ubožne in potrebne, se sprejmejo v internat brezplačno.

Vsaka učenka, sprejeta v državno babiško šolo, mora imeti poleg zadostnega telesnega perila in obutve še te-le svoje predmete:

4 rjuhe, 2 prevleki za blazine, 1 posteljno odejo (koc), 2 bela predpasnika z rokavi (po predpisu) 2 brisači, 2 namizna prtiča, jedilno posodo in orodje.

Dne 4. oktobra 1926. ob osmih se morajo vse prosilke osebno javiti pri ravnateljstvu državne babiške šole v Ljubljani, Stara pot št. 3, da opravijo dPIPEISAN sprejemni izpit. Prosilke se sprejmejo, ako zadoste vsem predpisanim pogojem in ako opravijo sprejemni izpit z dobrim nšpehom.

Državna babiška šola v Ljubljani, dne 21. avgusta 1926.

Ravnatelj: prof. dr. Zalokar s. r.

Egy jó karban levő
motorbicikli
jutányos áron eladó, ugyan-
ott férfi vagy női bicikli
kölcson kapható, órákra vagy
egész napra.

P. FLISAR műszaki üzete
Berger-ház (főtér)
MURSKA SOBOTA.

Oddá sze hi'za

v M. Szoboti posztávléna leta 1922.,
moderna, z vszëmi za málo familijo
potrëbnimi lokáli. Mesetarje sze hono-
rërajo. Zvë sze: **PREKMURSKA**
TISKARNÁBAN megtudható feltételek
mellett M. Sobotában egy 1922-ben
épült csinos, kisebb család részére
minden mellékkeltségel berendezett
ház eladó. — Közvetítők díjaztatnak.

Naznanilo.

Naznányam p. obcsinsztvi, ka
szam moja trgovino raziširo z
manufakturnim bl'agom. Z málim
dobicskom bõdem odávao po fál
cëni najbõgse plátno vszë vrszt,
kak plátno za szrakice, oblëko,
rõbce, za blazine, kaktüdi vszë
vrszt krátko blágo, stofe, ceige
itd. Proszim záto, da me pri toj
prilíki obiscsete i od níziki cën
sze oszebno zoghvüsate.

Z postüvanyom:

SKERLÁK VILMOS
trgovec v Moscsanci.

VETÖGÉP

POHL gyártmányu, 11 sorös,
könnyü, teljesen jókarban mérsé-
kelt áron eladó **Kühárnál**, Mar-
kiševci.

Motor-kotač,

3 1/2 HP. 2 brzine sa kick-
štarterom, u dobrom stanju
vrlo jeftino za prodati. Upi-
tat se kod **J. Hrebak Ča-**
kovec, Šeniona ulica.

Tražimo

za tamošnji okrug jednog
OFFICIAL DAELER
(okružnog zastopnika)

Udoban posao sa pisačeg
stola. Bez stručnog znanja.
Znanje njemačkog jezika
potrebno. Dohodak 100—150
dolara mjesečno, i kao nuz-
zaporjenje. Upiti pod **FORD-**
SYSTEM 190 na oglasni
zavod **INTEREKLAM** d. d.
Zagreb 1—78, Strossmayer-
rova 6.

Inasnak egy jobb
házból való
ügyes fiu felvétetik **Paurics**
szobafestőnél M. Sobota.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da bom imel
že za prihodnjo šolsko leto v zalogi

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem,
učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10°/o-ni popust pri več-
jem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami
v **MURSKI SOBOTA**.

K odaji je

v Murski Soboti

lepa zidana hi'za, obsztojécsa
z 4 szobe, kühnya, spajz i
mala klet, velki ograd za
zelenjavo i szadovnim drev-
jom. — Pozvediti pri

trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél
Murska Sobota.

Eladó

Murszka Szobotában

szép családi ház, mely áll 4
szoba, konyha, éléskamra és
kis pincéből. A házhoz szép
nagy veteményes kert sok
gyümölcsfával tartozik. —
Érdeklődni lehet